

GEMEENTE BEDUM

RAAD : 7 en 9 november 2017
AGENDAPUNT : 4
RV-NUMMER : 063

ONDERWERP : Begroting 2018

VOORGESTELD : Wij stellen u voor de aangeboden programmabegroting 2018 inclusief
BESLUIT meerjarenraming 2019–2021 en de bijlagen vast te stellen;

TOELICHTING :

Inleiding

Voor u ligt de begroting 2018. Zoals het eruit ziet is het de laatste begroting van de gemeente Bedum. Wij zijn erin geslaagd u een structureel sluitende begroting en meerjarenperspectief aan te bieden. Bij de opstelling van deze begroting hebben wij ons gehouden aan de geschetste kaders, zoals beschreven in de voorjaarsnota 2017. Daarbij blijven er onzekerheden bestaan. Wij noemen de mogelijke effecten van de decentralisaties, het aardbevingsdossier en de aanstaande herindeling.

Het komend begrotingsjaar 2018 sluit met een structureel overschot van ongeveer € 169.500. De meerjarenraming sluit in 2021 met een structureel overschot van ongeveer € 12.000. Hierbij gaan we uit van de huidige situatie, met een zelfstandige gemeente Bedum. Bij de kadernota in 2018 zullen we een beeld presenteren van de heringedeelde gemeente Het Hogeland.

Op basis van de cijfers voor onze huidige gemeente blijft het meerjarig begrotingssaldo positief. Dit ondanks de geraamde plannen in het onderhoud van de openbare ruimte. Dit is onder andere te danken aan de ontwikkeling van het accres in de algemene uitkering. In verband met de reeds aangehaalde onzekerheden, het grillige verloop van de algemene uitkering en de aanstaande herindeling is het verstandig terughoudend om te gaan met aanvullende claims op onze algemene reserve of op de veronderstelde structurele ruimte. De ontwikkelingen en onzekerheden zullen later in dit voorstel nader worden toegelicht.

Het jaar 2018 zal onder andere in het teken staan van de verdere uitwerking van het aardbevingsdossier, de herindeling en de verder ontwikkeling op het terrein van de gedecentraliseerde taken op het gebied van de Jeugdzorg, de Awbz en de Participatiewet. De decentralisaties in het sociale domein brengen nog steeds risico's met zich mee. Vooralsnog hebben we het sociaal domein (jeugdzorg en nieuwe Wmo) weer budgettair neutraal in de begroting verwerkt.

In het jaar 2018 worden projecten/plannen uitgevoerd, nader uitgewerkt of (verder) in ontwikkeling genomen, zoals:

- Decentralisatie Jeugdzorg, Awbz; en de uitvoering van de Participatiewet;
- Herindeling;
- Aardbevingen/leefbaarheid;
- Herinrichting stationsgebied;
- Reconstructie Waldadriëft;
- Verdere uitwerking oostelijke ontsluitingsweg FrieslandCampina DOMO;
- Centrumplannen;
- Uitvoering scholenprogramma (afrondering versteviging/nieuwbouw Walfridschool en nieuwbouw Horizon en start versteviging/nieuwbouw Regenboog, nieuwbouw 't Groenland en nieuwbouw Togtemaarschool)

In dit voorstel zijn er twee onderwerpen die we nader willen belichten:

1. De toekomstige gemeente ‘Het Hogeland’;
2. De financiële positie en risico's van de gemeente Bedum.

De toekomstige gemeente ‘Het Hogeland’

Op 27 juni 2017 heeft GS besloten het ‘herindelingsontwerp Hogeland’ met een positieve zienswijze door te sturen naar de Minister. De Ministerraad heeft in september het besluit genomen om het wetsvoorstel om advies voor te leggen aan de Raad van State. Naast het wetgevingstraject is de programma-organisatie ingericht en wordt alles in werking gezet om op 1 januari 2019 de fusieorganisatie gereed te hebben voor de dienstverlening aan de inwoners van de nieuwe gemeente Het Hogeland. Gelijk andere fusies moet er enorm veel werk worden verzet en dat betekent keuzes maken. Omdat de winkel gewoon open blijft en onze medewerkers het werk voor de herindeling moeten combineren met hun reguliere werk moeten wij ons beperken tot het hoogst noodzakelijke. En dat betekent een denkbeeldige stip op de horizon met een eindplaatje waar je als organisatie naar toe wilt groeien. Ervaringen uit andere herindelingsclusters leren dat een fusie van deze omvang al gauw 3 tot 5 jaar vraagt om alle processen te harmoniseren en de basis op orde te krijgen. Doel moet zijn dat de overgang naar de fusieorganisatie voor onze inwoners geruisloos verloopt. Los daarvan hebben onze inwoners ‘gewoon’ recht op een adequate dienstverlening.

Begrotingsontwikkeling

De concept begroting geeft voor 2018 een structureel overschot van ongeveer € 169.500. In vergelijking met de voorjaarsnota waar een overschot van ongeveer € 112.000 werd verwacht, is het nu begrote resultaat iets positiever. Het positievere beeld heeft voornamelijk te maken met de effecten van de septembercirculaire, een voordeel op de kapitaallasten en een aantal andere doorgevoerde wijzigingen en ontwikkelingen.

Bij de begroting 2017 hebben we u reeds geïnformeerd over de gevolgen van de wijzigingen in de BBV voorschriften op de reserves. Doordat we de systematiek van de bespaarde rente hebben losgelaten, zal de algemene reserve niet meer jaarlijks gevuld worden door de toegerekende rente over de eigen financieringsmiddelen. Dit legt een beperking op het gebruik van de algemene reserve als dekkingsmiddel voor incidentele projecten.

In de voorjaarsnota zijn geen wensen voor nieuw beleid opgenomen, waarvoor nog (structurele) ruimte in de begroting moet worden gevonden. Dit wil overigens niet zeggen dat er weinig wordt gerealiseerd in het komende jaar. Veel ontwikkelingen waren reeds gepland en zullen het komend jaar worden uitgevoerd. Daarbij moet worden gedacht aan het scholenprogramma, de ontwikkeling van het centrum van Bedum en verschillende reconstructies van wegen, zoals De Vlijt en de Waldadrift.

Bij het gepresenteerde begrotingssaldo moet echter opgemerkt worden dat er nog verschillende risico's en wensen bestaan, die ook reeds in de voorjaarsnota zijn benoemd. In dit kader noemen we de vergaande ontwikkelingen in het sociale domein (waaronder de uitvoeringsorganisatie ‘Participatie Noord Groningen’), de aanstaande herindeling en het gaswinningsdossier.

Afstemming met de voorjaarsnota:

Saldovergelijking voorjaarsnota vs. begroting		
Saldo Voorjaarsnotanota	€ 112.000	
Saldo huidige ramingen	€ 169.500	
Verschil t.o.v. voorjaarsnota 2017		€ 57.500

In onderstaande tabel vindt u een samengevat overzicht van de belangrijkste afwijkingen van de kaderstelling, zoals die bij de voorjaarsnota 2017 is gepresenteerd:

Verklaring verschil Voorjaarsnota 2017 en begroting 2018		
Saldo voorjaarsnota	€ 112.000	
Saldo huidige ramingen	€ 169.500	
Verschil		€ 57.500
<i>Voordelen:</i>		
Kapitaallasten	€ 99.500	
Salarissen	€ 48.500	
Septembercirculaire Algemene Uitkering	€ 28.000	
Inflatiecorrectie	€ 23.000	
Centrum voor Jeugd en Gezin	€ 18.500	
Bijkomende personeelskosten	€ 12.500	
Secretarieleges	€ 8.000	
Overige voordelen/nadelen per saldo	€ 53.500	
		€ 291.500
<i>Nadelen:</i>		
GR Participatie Noord Groningen (GR PNG)	€ -47.000	
Onderhoud groen	€ -73.000	
Leerplicht	€ -27.500	
Geen toerekening andere kosten aan grexten	€ -23.000	
Minder huurinkomsten	€ -22.500	
Bruglening Enexis	€ -20.000	
Samenwerking P&O	€ -21.000	
		€ -234.000
Saldo		€ -

Toelichting diverse posten:

Kapitaallasten

De begroting geeft na doorrekening van alle mutaties in de kapitaaldienst een voordeel te zien ten opzichte van de inschatting die bij de voorjaarsnota is gemaakt. Ook de kapitaallasten van de beschikbaar gestelde kredieten voor het centrum zijn in de kapitaallasten verwerkt. Deze zijn echter gedekt door een verlaging van de stelpost 'Herstructurering', die dient ter structurele dekking van de kapitaallasten van investeringen in het centrum.

Salarissen

Analyse van de salarislasteren in deze begroting laat zien dat deze iets lager uitvallen dan de inschatting bij de voorjaarsnota. Daarbij zijn de gevolgen van de CAO wijziging verwerkt in de ramingen. De salarissen van de samenwerkende BMW afdelingen (P&O, SOZA, ICT) zijn daarbij buiten beschouwing gelaten

Septembercirculaire

De septembercirculaire ligt redelijk in lijn met de meicirculaire, die de basis was voor de ramingen in de voorjaarsnota. Per saldo pakt de circulaire voor 2018 € 28.000 voordeliger uit dan bij de voorjaarsnota werd voorzien. Het onderdeel ‘Sociaal Deelfonds’ uit de Algemene Uitkering is net als voorgaande jaren weer budgetneutraal geraamd en heeft daardoor geen effect in het begrotingssaldo dat wij hier presenteren.

Inflatiecorrectie

De inflatie is geraamd conform de indexcijfers uit de septembercirculaire. Deze hebben we opgenomen op de stelposten. Dit geeft een klein voordeel in deze begroting te zien van € 23.000.

Centrum voor Jeugd en Gezin

Op basis van de ervaringscijfers van de afgelopen jaren is de raming voor de kosten in het kader van het Centrum voor Jeugd en Gezin naar beneden bijgesteld.

Bijkomende personeelskosten

Op basis van de ervaringscijfers is de raming van de bijkomende personeelskosten iets naar beneden bijgesteld.

Secretarieleges

De ramingen van de secretarieleges en de bijbehorende afdrachten aan het rijk zijn ook iets bijgesteld. Dit geeft een voordeel in deze begroting.

Gemeenschappelijke regeling Participatie Noord Groningen (GR PNG)

De bijdrage aan de uitvoeringsorganisatie voor de WSW en Sociale Zaken laat voor 2018 een negatiever beeld zien dan in de meerjarenraming bij de begroting 2017 was voorzien. De verwerking van de begroting 2018 van GR PNG naar de begroting van de gemeente geeft voor 2018 een nadeel van ca. € 47.000. Deze bijdrage loopt in de meerjarenraming op, conform de lijn die in de voorjaarsnota is geschetst.

Onderhoud groen

Om te kunnen voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau zijn de ramingen voor onkruid bestrijding en onderhoud van het openbaar groen opgehoogd. Dit betreft het opvangen van de zomerpiek, areaaluitbreiding en de onkruidbestrijding op verhardingen.

Meerkosten Leerplicht

Leerplicht wordt uitgevoerd door de uitvoeringsorganisatie GR PNG en maakt sinds dit jaar ook deel uit van de begroting van de uitvoeringsorganisatie. Een deel van het totale tekort van GR PNG heeft gevolgen voor het onderdeel ‘leerplicht’ binnen onze gemeente.

Minder toerekening kosten aan grondexploitaties

In het verleden werd de bijdrage aan de Regio Groningen-Assen vanwege de link met de woningbouwopgave deels gedekt uit de grondexploitatie Ter Laan IV. Op basis van de nieuwe BBV voorschriften mogen echter alleen direct aan grondexploitaties gerelateerde kosten aan deze exploitatie worden toegerekend. Daarom wordt de bijdrage aan de regio Groningen-Assen niet meer uit de exploitatie Ter Laan IV gedekt, maar komt dit ten laste van de gemeentelijke begroting. Dit levert een nadeel in de begroting op.

Minder huurinkomsten

Een deel van het gemeentelijk pand aan de Schoolstraat werd in het verleden verhuurd. Dit deel van het pand is inmiddels ingericht voor gebruik door de ambtelijke organisaties van de BMW gemeenten. Daardoor missen we nu de structurele huurinkomsten voor dit pand in onze begroting.

Bruglening Enexis

Onderdeel van de verkoop van onze Essent aandelen van een aantal jaren geleden was een bruglening aan Enexis. In de begroting van de afgelopen jaren was een rente-inkomst geraamd in verband met deze lening. In 2017 is de bruglening aan Enexis afgelost. De rente-inkomsten zijn daardoor uiteraard in deze begroting niet meer geraamd.

Samenwerking P&O

De begroting van onze samengevoegde afdeling P&O (BMW) laat een beperkte uitzetting zien ten opzichte van 2017. Dit heeft o.a. te maken met hogere lasten in de aanloop naar de herindeling.

Incidentele posten

Naast de hierboven genoemde structurele afwijkingen, die het gevolg zijn van afwijkende mutaties ten opzichte van de voorjaarsnota, zijn er ook diverse incidentele posten in de begroting opgenomen. Deze hebben we echter gedekt middels een geraamde onttrekking uit de algemene reserve. Deze posten hebben daardoor geen invloed op het gepresenteerde saldo. Dit betreft onder andere een raming voor de aanpak van niet automatisch beveiligde spoorwegovergangen ad € 100.000, het afscheid voor de gemeente Bedum ad € 75.000 en een bedrag voor cofinanciering van leefbaarheidsprojecten ad € 200.000.

Meerjarenraming

Een meerjarig sluitende begroting is één van de belangrijkste kenmerken van een financieel gezonde gemeente. In lijn met de verwachtingen uit de voorjaarsnota kunnen wij u een meerjarig sluitend perspectief bieden. Deze meerjarenraming kunt u vinden in de programmabegroting.

De meerjarenraming laat een vergelijkbaar beeld zien met hetgeen we bij de kaderstelling verwachtten. Rekening houdend met de effecten van de septembercirculaire, verwachten we in 2021 uit te komen op een structureel positief resultaat van ongeveer € 12.000.

In de afgelopen jaren hebben wij door de financiële druk de tering naar de nering moeten zetten, hebben we kritisch naar onze begroting gekeken en de pijn verdeeld over de verschillende beleidsterreinen. Inmiddels toont de meerjarenraming weer een positief beeld. Een tweetal posten uit de meerjarenramingen willen we even kort aanstippen.

Centrumplannen

In de jaren voor 2017 hebben we een aantal jaarschijven van structureel € 25.000 ten behoeve van de Centrumplannen geschrapt. In de begroting van 2017 was er structurele ruimte en heeft u besloten één jaarschijf weer op de voeren in 2018 en deze te verhogen tot € 50.000. Dat is in deze begroting verwerkt.

In de meerjarenraming bij deze begroting hebben we voor de jaren 2019 en 2020 een extra jaarschijf van structureel € 25.000 opgenomen. Dit in verband met mogelijke koppelkansen in het transitieplan voor onderwijshuisvesting. Wij denken dan aan het 'koppelen' van bijvoorbeeld de versteviging of nieuwbouw van gymzalen aan dit programma. Wanneer zich hier ontwikkelingen voordoen, zullen wij deze ontwikkelingen en de mogelijke financiële gevolgen aan u voorleggen.

OZB

Conform het uitgangspunt in de voorjaarsnota zijn de OZB opbrengsten voor 2018 in deze begroting met 6,5% verhoogd. Gezien de aanstaande herindeling stellen we voor wat betreft de meerjarige ontwikkeling van de OZB opbrengsten voor deze zo neutraal mogelijk op te nemen. Wij sluiten daarom aan bij de meerjarig geraamde inflatie. Daarmee houden we de benodigde dekking voor de prijsstijging van de gemeentelijke lasten en sluiten we aan bij de opbrengstontwikkeling op andere onderdelen. Concreet betekent dit een OZB opbrengstenverhoging voor de jaren 2019 t/m 2021 van respectievelijk 1,6%, 1,8% en 1,9%.

Na verwerking van bovenstaande posten komen we uit op onderstaande ontwikkeling van het structurele begrotingssaldo tot en met 2021:

2018	2019	2020	2021
€ 169.500	€ 167.500	€ 80.000	€ 12.000

Investeringsen

In de begroting zijn ook de geplande investeringen opgenomen voor 2018 tot en met 2021. Deze investeringslijsten zijn kritisch bekeken. Het spreekt voor zich dat wij ook de komende jaren de geplande investeringen kritisch blijven beschouwen. De investeringen op de lijst voor 2018 worden bij het vaststellen van deze begroting beschikbaar gesteld. De investeringslijsten van 2019 tot en met 2021 hebben een indicatief karakter en dienen voornamelijk voor een goede schatting van de verwachte kapitaallasten in de komende jaren.

Gezien de budgettaire ruimte die in het meerjarig perspectief is ontstaan, heeft uw raad vorig jaar gemeend om een deel van bestaande wensen tot investeringen in de openbare ruimte op de investeringslijsten op te nemen. Concreet betekende dit een geraamde investering voor herstel van betonnen damwanden in de jaren 2018 en 2019. Deze investeringen zijn nu een jaar opgeschoven in de planning. Daarnaast zijn er investeringen opgenomen voor de definitieve inrichting van De Vlijt, de revitalisering van het Geert Reinderspark en herstel van kademuren. De kapitaallasten van deze investeringen zijn verwerkt in het gepresenteerde meerjarige perspectief.

Ook het baggerplan is in ontwikkeling. Wij hebben inmiddels kennis genomen van dit plan. Op korte termijn zal dit plan voor u ter inzage worden gelegd. Wij hebben deze investeringen als PM opgenomen op de investeringslijsten in 2020 en 2021.

Reserves en voorzieningen

Wij hebben in de aanloop naar de begroting 2015 de risicokaarten, die we opnemen in de paragraaf Weerstandsvermogen, geactualiseerd. Tevens hebben we deze kaarten door onze accountant laten doorrekenen. Dit leidde tot een benodigde weerstandscapaciteit van € 2,8 miljoen. Deze grens hebben we in deze begroting gehandhaafd. In 2018 zullen, we ter voorbereiding op de begroting 2019 van de nieuw te vormen gemeente Het Hogeland, de risicoparagraaf opnieuw samenstellen en zal de benodigde weerstandscapaciteit in gezamenlijkheid worden beschouwd.

Gezien het feit dat onze beschikbare weerstandscapaciteit meer dan € 5 miljoen bedraagt en onze benodigde weerstandscapaciteit € 2,8 miljoen is, mag geconcludeerd worden dat ons weerstandsvermogen momenteel voldoende is. In het verleden is afgesproken een buffer van € 600.000 voor eventuele noodreparaties in de openbare ruimte aan te houden. Deze buffer komt bovenop de berekende benodigde weerstandscapaciteit. Echter, als we in ogenschouw nemen welke wensen voor onderhoud in de openbare ruimte we inmiddels hebben ingevuld, dan mag geconcludeerd worden dat de druk op de afgesproken buffer minder is geworden.

Een belangrijk aspect in de ontwikkelingen op dit terrein betreft de bespaarde rente. Doordat de bespaarde rente met ingang van 2017 niet meer aan onze algemene reserve wordt toegevoegd, zal deze reserve nog slechts minimaal gevoed worden. Slechts eventuele rekeningresultaten zullen de reserve aanvullen. Gezien deze constatering en de in dit voorstel benoemde risico's en ontwikkelingen dient terughoudend om te worden gegaan met de inzet van de algemene reserve.

Naast de reeds benoemde risico's geven we hieronder een nadere beschrijving en onderbouwing van de risico's en ontwikkelingen.

Risico's en ontwikkelingen

Onderwijshuisvesting

U bent in een eerder stadium geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot het transitieplan onderwijshuisvesting. Hierbij is voorgesteld de boekwaarde van de scholen die aan het onderwijs worden onttrokken versneld af te schrijven en dit te dekken uit de algemene reserve voor een bedrag van ca. 1,6 ME. De rijksvergoeding voor dit project wordt gebruikt ter dekking van de investeringen in de schoolgebouwen en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten. Het scholenprogramma is in uitvoering. Het wordt duidelijk dat, o.a. door de beperkte capaciteit voor scholenbouw, er een opwaartse druk is op de bouwkosten. De verwachte financiële effecten van de voorgestelde werkwijze zijn reeds verwerkt in deze begroting. Voor de benodigde investeringskredieten zullen we later bij u terug komen.

Investerings in openbare ruimte

In de voorjaarsnota 2011 hebben wij reeds een aantal wensen aan u voorgelegd, waarvoor toen nog geen financiële ruimte kon worden gevonden. Het ging daarbij onder andere om de reconstructie van de Waldadrift, kademuren, natuurvriendelijke oevers, beschoeiingen en een aantal andere wensen. Een deel van deze wensen is de afgelopen jaren reeds ingevuld. In deze begroting is verder invulling gegeven aan een aantal van deze wensen, zoals vervanging van kademuren en beschoeiingen. Dit op basis van het opgestelde beheersplan. Dit plan wordt in december aan uw raad aangeboden. De benodigde middelen voor 2018 zijn reeds in deze begroting opgenomen. Voor de jaren daarna is het vooralsnog PM geraamd.

Decentralisaties

De transities van de AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet houden forse organisatorische en financiële risico's in voor de gemeenten. Hoe groot deze risico's zijn, is op basis van bestaande informatie nog steeds moeilijk te schatten. Op begrotingsbasis is sprake van een overschot op het Sociaal Domein. We houden gezien alle ontwikkelingen in dit domein voorlopig vast aan budgetneutraliteit en stellen voor dit geraamde overschot voor dit terrein beschikbaar te houden.

Realisatie bezuinigingen

In de begroting 2015 is een fors bedrag aan bezuinigingen doorgevoerd die grotendeels direct konden worden geëffectueerd. Alleen het restant van de bezuiniging op de subsidie van de muziekschool moet nog worden gerealiseerd. Deze zal in de komende jaren stapsgewijs worden gerealiseerd. Het nog niet gerealiseerde deel hebben we op de stelposten opgenomen. Voorzichtigheidshalve hebben wij ook een stelpost opgenomen voor het geval deze maatregel niet of niet ten volle kan worden gerealiseerd.

Gevolgen aardgaswinning

De gevolgen van de aardgaswinning zijn en worden binnen onze organisatie steeds meer voelbaar. Op verschillende terreinen wordt ambtelijke inzet verlangd. Verder worden er plannen gemaakt in het kader van de leefbaarheid, er wordt bemiddeld in individuele gevallen, de versterkingsopgave van de schoolgebouwen is gestart, de pilot Onderdendam is gestart, het aantal slooemeldingen en aanvragen omgevingsvergunning neemt toe door afhandeling van schade, uitvoering preventieve maatregelen en ten behoeve van versterking en de afhandeling daarvan is complexer. Ook op andere terreinen is bestuurlijke en ambtelijke inzet noodzakelijk. Naast de inzet voor het scholenprogramma vragen ook de gevolgen van de versterkingsoperatie van de huisvesting van zorginstellingen bestuurlijke en ambtelijke capaciteit. Het is een kans om de versterkingsopgave af te stemmen op verwachte ontwikkelingen en toekomstplannen van verpleeghuiszorg, gehandicaptenzorg en psychische zorg. Een van de uitgangspunten is aan te sluiten bij bestaand zorgvastgoed.

Zoals eerder aan u gemeld is onze inzet deze kosten van NAM/EZ terug te krijgen. Het is echter zeer de vraag of de huidige vergoeding toereikend is om onze gemaakte en te maken kosten op dit dossier te compenseren. Het nieuwe regeerakkoord en de actualisatie van het MJP zijn hierin cruciaal.

Herindeling

Reeds eerder in dit voorstel is aandacht geschonken aan het herindelingsproces. Dit legt de nodige druk op onze ambtelijke organisatie. Daarnaast zijn er vele ontwikkelingen die de komende jaren door de

gemeenten moeten worden vormgegeven. Uiteraard moet daarnaast ook het reguliere werk doorgang vinden. Eventuele extra inzet in dit kader is nog niet meegenomen in deze begroting.

GR 'Participatie Noord Groningen'

De geraamde bijdrage in het kader van de WSW laat voor 2018 een nadeliger beeld zien dan in de meerjarenraming bij de begroting 2017 was voorzien. De nu geraamde bijdrage is gebaseerd op de concept begroting 2018 van de nieuwe uitvoeringsorganisatie. Conform de lijn in de voorjaarsnota loopt het tekort in het meerjarig perspectief op. De oplopende geraamde tekorten zijn beperkt doordat er in de begroting van de uitvoeringsorganisatie bezuinigingen op formatie zijn geraamd, die vooruitlopen op de herindeling. We constateren dat vooralsnog niet wordt voldaan aan het budgetneutrale uitgangspunt dat is benoemd in het strategisch beleidskader.

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen' gaan we uitgebreider in op de bestaande risico's.

Beleid

In de begroting zijn de diverse programma's opgenomen. Hierin staan de onderwerpen vermeld die door u zijn vastgelegd in het bestuursprogramma, zoals dat is behandeld in uw vergadering van 8 mei 2014. Wij geven per programma weer wat wij met betrekking tot dat onderwerp willen gaan doen in 2018. Graag leggen wij de door ons aangegeven richting voor uitvoering in 2018 aan u ter bespreking voor.

Behandeling van de begroting in de raad

De behandeling van deze begroting staat gepland voor 7 en 9 november 2017. De vergadering zal beide avonden beginnen om 19.30 uur.

Voorstel

Wij stellen u voor de aangeboden programmabegroting 2018 inclusief meerjarenraming 2019 – 2021 en de bijlagen vast te stellen.

Bedum, 17 oktober 2017

Burgemeester en wethouders van de gemeente Bedum,

De secretaris,

De burgemeester,

R. Wiltjer

drs. E. van Lente